

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 22. februar 2018

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 387 (MOF alm. del) stillet 1. februar 2018.

Spørgsmål nr. 387

”Vil ministeren oplyse, hvilke kriterier der har ligget til grund for udtagelse af Natura 2000 områder?”

Svar

Spørgsmålet vedrører den igangværende proces for justering af Natura 2000-områdegrænserne.

- ././.
- Kriterierne for justeringerne vedlægges til udvalgets orientering. De er i øvrigt offentligt tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside:
<http://mst.dk/media/139254/kriterier-til-forslag-til-aendringer-i-natura-2000-graenserne.pdf>
<http://mst.dk/media/139255/kriterier-til-beregning-af-friholdt-areal-omkring-husdyrbrug.pdf>
- ./.
- For så vidt angår den igangværende proces, henviser jeg til min besvarelse af MOF alm. del nr. 323 (Folketingsåret 2017-18).

Esben Lunde Larsen

/

Hans Christian Karsten

Kriterier til forslag til ændringer i Natura 2000-grænserne

Nedenstående specifikke kriterier er en konkretisering af de mere overordnede kriterier der tidligere er offentliggjort. Det er de specifikke kriterier der er anvendt til udarbejdelse af høringsmaterialet.

1 Generelle kriterier for ændringer i områdegrænserne

- a. For enhver ændring skal det kunne begrundes naturfagligt, at der ikke sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning (2017)
- b. Ændringer i områdegrænserne skal som udgangspunkt ske i randen af Natura 2000-områderne, således at der ikke laves "huller" i områderne
- c. Der tages så vidt muligt hensyn til at tilpasse Natura 2000-grænserne til naturlige skel (fx veje, diger, levende hegn, vandløb, kyst, skovbryn mv.), så områdegrænserne så vidt muligt kan genfindes i landskabet
- d. Når der i nedenstående tekster omtales naturtyper og arter henvises der til hhv. habitatdirektivets bilag 1 og 2, fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 og regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter på udpegningsgrundlaget, jf. fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk.1.

2 Specifikke kriterier for at fjerne arealer fra Natura 2000-områderne

- a. Der fokuseres på at fjerne følgende arealtyper fra Natura 2000-områderne:
  - i. Arealer i byzone
  - ii. Arealer med tæt bebyggelse, lokalplanlagte arealer med tæt bebyggelse som formål, aftaleområder for sommerhuse (fra 1977 og senere regionplangodkendte områder), arealer planlagt for eller med anlæg eller særligt forstyrrende aktiviteter (herunder erhvervshavne)
  - iii. Intensive jordbrugsarealer (herunder landbrug og skovbrug)
- b. Som udgangspunkt fjernes der ikke arealer¹
  - i. med habitatnatur (der foretages dog en konkret vurdering for enkelte søer² og vandløbsbræmmer med høje urter (6430) langs helt kanaliseret vandløb³)
  - ii. med levesteder med væsentlig stabil forekomst af arter på habitatdirektivets bilag 1 eller 2 (der foretages dog en konkret vurdering for stor vandsalamander), fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter på udpegningsgrundlaget
  - iii. hvor der er givet tilskud til gennemførte projekter, der understøtter målsætningen i Natura 2000-planen. Dette gælder ikke for arealer, hvor der er givet tidsbegrænsede tilskud til slet/afgræsning
  - iv. hvor der er registreret lavbundsarealer, der har betydning for og ligger i tilknytning til lavbundshabitatnaturtyper eller arter knyttet til lavbundsområder (habitatnaturtyper og arter på aktuelle Natura 2000-områders udpegningsgrundlag)
  - v. der har betydning for at sikre
    01. opretholdelsen af det eksisterende udpegningsgrundlag (arealer, der ikke er eller endnu ikke er kortlagt, kan være af stor betydning for et områdes udpegningsgrundlag, fx. som fouragerings- eller rasteområde for fx fugle, sommerfugle, padder mm.)
    02. drift og pleje på den specifikt beskyttede natur

---

¹ Jf. habitatdirektivets art 9, hvorefter evt. misforvaltning ikke er begrundelse for at fjerne arealer med væsentlig betydning for den aktuelle naturtype eller art (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0043:DA:HTML>)

² kortlagte næringsrige søer (3150) der ligger over 100m fra anden natur, har et areal på under 1 ha, er total omgivet af intensivt dyrket landbrugsareal og er i dårlig tilstand

³ Se Habitatbeskrivelser, version. 1.05, maj 2016

- c. Supplerende kriterier for fuglebeskyttelsesområder
  - i. Sammenhængende arealer på øer, der er over 100 ha og som består af enten intensiv jordbrugsdrift, bebyggelse mv. (jf. pkt. 2a), kan udtages efter en konkret vurdering, hvis aktuelle fuglebeskyttelsesområde er udpeget for tilbagevendende trækfugle
  - ii. Hvis der er fugle på udpegningsgrundlaget, der kan have tilknytning til omdriftsarealer, foretages der en konkret vurdering af hvorvidt omdriftsarealer kan udtages
  - iii. Arealer i omdrift kan udtages, når de vurderes ikke at være af væsentlig betydning for udpegningsgrundlaget, herunder f.eks. forekomster af svaner og gæs

3 Specifikke kriterier for at kunne inddrage arealer i Natura 2000-områderne

- a. Der kan inddrages bilagsnatur eller levesteder for bilagsarter (se pkt. 1d), hvis
  - i. arealerne ligger i tilknytning til anden kortlagt habitatnatur eller til et levested for bilagsarter (se pkt. 1d)
  - ii. naturarealerne har en god kvalitet
- b. Ved vurdering af om arealerne kan inddrages, lægges der vægt på
  - i. Afstand til nærmeste husdyrbrug – ved forslag om medtagelse af ammoniakfølsomnatur⁴ lægges der vægt på afstanden til husdyrbrug, således at eksisterende husdyrbrug ikke berøres yderligere af husdyrregulering
  - ii. Udpegningsgrundlag – naturtypen eller arten skal være på udpegningsgrundlaget
  - iii. Naturkvalitet – bedst naturkvalitet prioriteres højest
  - iv. Hittidig registrering – områder som i forvejen er udpeget som habitatområde vurderes med henblik på mulig udpegningsgrundlag til fuglebeskyttelsesområde, hvis der er en stabil forekomst af sjældne eller truede fuglearter nævnt på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag. (jf. pkt. 1d)
- c. Supplerende kriterier til inddragelse af arealer i fuglebeskyttelsesområder
  - i. Væsentlige forekomster af sjældne bilag 1 arter eller arter i stærk tilbagegang vurderet ud fra areal eller udbredelse
  - ii. Meget sjældne bilag 1 arter med stabil bestand eller bestand i fremgang
  - iii. Væsentlige levesteder for en række bilag 1 arter, hvor kun en mindre del af bestanden vurderes at være dækket af fuglebeskyttelsesområderne
  - iv. Væsentlige arealer til at sikre det eksisterende områdes udpegningsgrundlag

---

⁴ Ammoniakfølsomnatur: Kategori 1-natur jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

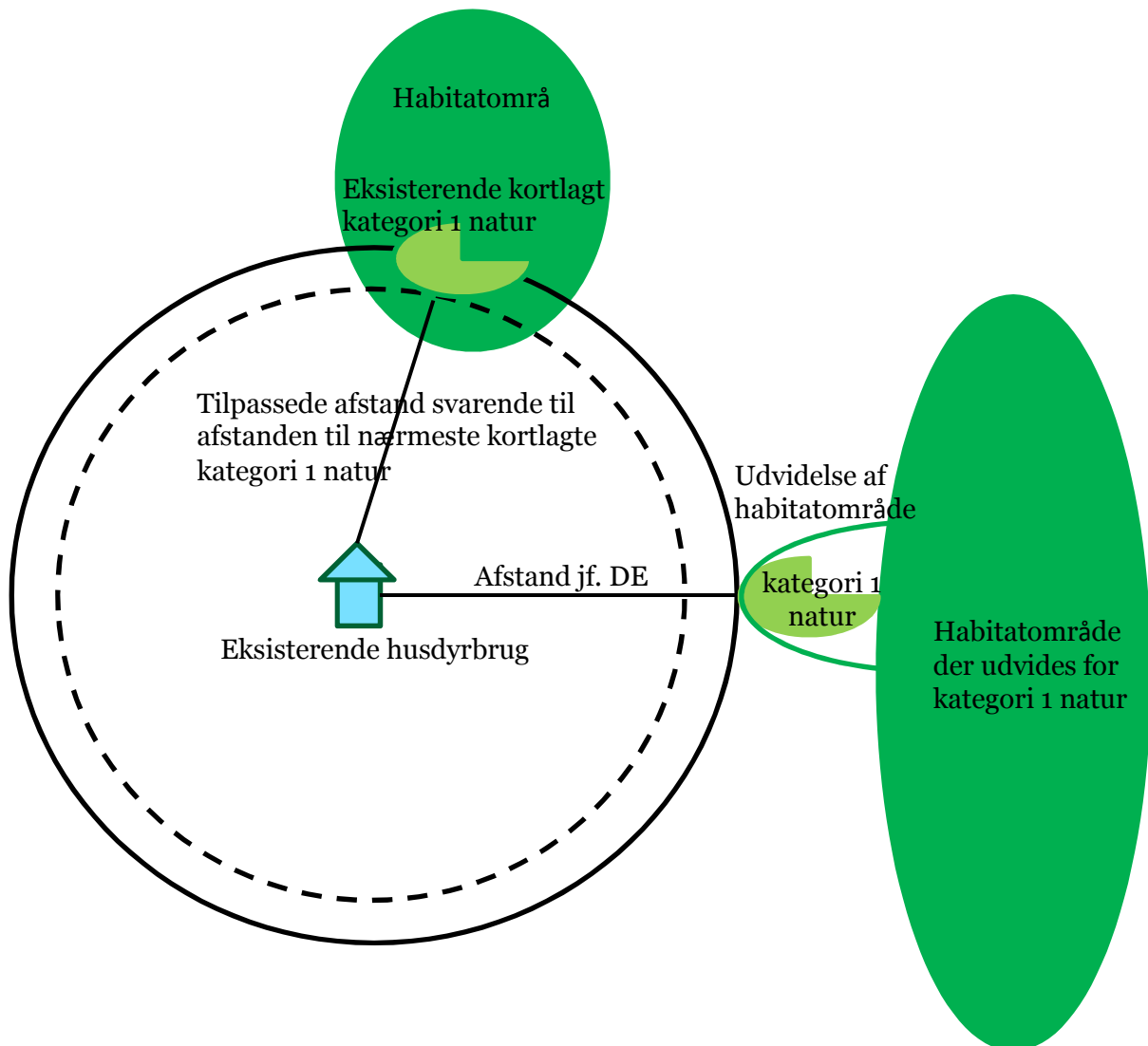
Kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug

Eksisterende husdyrbrug begrænses ikke yderligere ved udvidelse af Natura 2000-områderne med ammoniakfølsom natur. Dette gøres ved at definere et areal rundt om alle registrerede husdyrbrug, inden for hvilket Natura 2000-områderne ikke foreslås udvidet med ammoniakfølsom natur.

1. Arealet om eksisterende husdyrbrug defineres ud fra følgende faktorer:
  - a. Den geografiske placering af husdyrbruget
  - b. Besætningsstørrelsen i form af antal dyreenheder/DE (CHR, april 2017)
  - c. Besætningstype (CHR, april 2017)
    - i. Der knyttes kun én besætningstype til hvert CHR-nummer. Besætningstyperne opdeles i 3 overordnede kategorier:
      01. Mink mv. (ilder, mink, ræv)
      02. Fjerkræ (agerhøns, due, fasan, fjerkræ, fjervildt, gråænder, gæs, høns, kalkuner, rødhøns, vagtler, ænder)
      03. Andet (alle andre arter, primært svin og kvæg)
    - ii. Hvis et CHR-nummer omfatter dyrearter fra mere end én af ovennævnte kategorier, kategoriseres hele besætningen som den kategori, der har det laveste nummer. Der tages ikke hensyn til delbesætningens størrelse. Eksempelvis vil en blandet besætning med svin og mink blive kategoriseret som mink mv.
  - d. Nærhed til eksisterende, kortlagt ammoniakfølsom natur (kategori 1 natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Kortlægningen stammer fra 2. planperiode.
2. Ud fra faktorerne under pkt. 1 opdeles besætningerne i tre grupper med fokus på størrelsen af besætningen (antal DE) og besætningskategorien (01, 02 eller 03). Der tages højde for besætningstypen ved at gange besætningsstørrelsen med en fast faktor – faktor 2 for fjerkræbesætninger og faktor 5 for minkbesætninger (se tabel 1).
3. Der defineres tre afstande på hhv. 0,5 km, 1 km og 1,5 km. Disse kobles med besætningsgrupperne, jf. pkt. 2 (se tabel 1). Afstandene angiver radier/cirkler omkring eksisterende husdyrbrug, inden for hvilke habitatområderne ikke vil blive udvidet med kategori 1 natur. Hvis der i forvejen findes kortlagt kategori 1 natur inden for en cirkel, vil det friholdte areal omkring husdyrbruget dog blive tilpasset, så det svarer til den faktiske afstand til denne kortlagte natur (se illustration nedenfor).

Tabel 1. Sammenhæng mellem besætningstype, besætningsstørrelse og det friholdte areal (radius) omkring de enkelte husdyrbrug

	Besætningsgruppe 1	Besætningsgruppe 2	Besætningsgruppe 3
Afstand (evt. tilpasset til faktisk afstand til eksisterende kortlagt kategori 1 natur)	0,5 km	1 km	1,5 km
Størrelse af husdyrbrug jf. besætningskategori	Andet: mellem 15-200 DE Mink mv.: mellem 3-40 DE Fjerkræ: mellem 7,5-100 DE	Andet: mellem 200-500 DE Mink mv.: mellem 40-100 DE Fjerkræ mellem 100-250 DE	Andet: over 500 DE Mink mv.: over 100 DE Fjerkræ: over 250 DE

Figur 1. Illustration af det areal om eksisterende husdyrbrug der friholdes for udvidelse af habitatområder i forhold til ammoniakfølsom natur. Arealet afhænger af besætnings type og størrelse og afstanden til eksisterende kortlagt habitatnatur.

Den 1. februar 2018

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 323 (MOF alm. del) stillet 8. januar 2018 efter ønske fra Trine Torp (SF).

Spørgsmål nr. 323

"Danmarks Naturfredningsforening har den 2. januar 2018 fremsendt kopi af høringssvar vedrørende "Justering af natura 2000 områdernes afgrænsning" til udvalget, jf. MOF alm. del - bilag 178. Vil ministeren med henvisning hertil besvare følgende spørgsmål:

- har offentlighedens faglige og områdespecifikke grundlag for at kunne kommentere på de specifikke udtagne arealer i de enkelte Natura 2000 områder under den netop gennemførte offentlige høring udelukkende været den summariske gengivelse i Miljøstyrelsens "Overordnede områdebeskrivelse", som findes på styrelsens hjemmeside, jf. <http://mst.dk/media/139268/overordnet-omraadebeskrivelse.pdf>
- hvad er i givet fald årsagen til, at offentligheden ikke under høringen har kunnet orientere sig nærmere om de specifikke faglige vurderinger, der er lagt til grund for udtagning af blandt andet meget omfattende arealer i fuglebeskyttelsesområderne?
- hvilken dokumenteret sikkerhed er der for, at udtagne arealer i fuglebeskyttelsesområderne ikke er af "væsentlig betydning" for de arter af rastende trækfugle, som de respektive fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at tilgodese?
- vil ministeren fremsende de områdespecifikke faglige vurderinger til udvalget, som Miljøstyrelsen har udarbejdet før den netop gennemførte offentlige høring, med de overvejelser, der ligger til grund for udtagningen af arealer i de respektive fuglebeskyttelsesområder?
- kan ministeren bekræfte, at de i høringssvaret angivne andele af de pågældende naturtyper er de andele af naturtyperne, der i dag indgår i udpegede Natura 2000 områder?
- hvad er i givet fald ministerens forventninger til Kommissionens tilkendegivelser, når Kommissionen skal vurdere et dansk ønske om at udtage netto 23.000 hektar (230 km²) af Natura 2000 områderne, uden supplerende udpegninger af nye områder for de pågældende naturtyper?
- kan ministeren bekræfte, at der er lagt op til at udtage arealer af Natura 2000 områderne, uden at hverken lodsejere eller kommuner har udtrykt ønske om det, og vil ministeren i bekræftende fald oplyse omfanget af arealer, der er taget ud, uden der er fremsat ønske fra ejers side samt baggrunden for at arealer udtages, uden der er fremsat ønske om det fra ejerens side?
- kan ministeren bekræfte, at Danmark ifølge EUs "Natura 2000 barometer" i forvejen er det land i EU, der har udpeget den laveste andel af landarealet, som Natura 2000 område?
- vil ministeren med udgangspunkt i regeringens oplæg i høringsmaterialet om at udtage netto ca. 23.000 hektar af Natura 2000 områderne oplyse,

hvor stor/lille en andel af landarealet Danmark da vil have udpeget som Natura 2000 område, under forudsætning af at Kommissionen måtte acceptere udtagningen, og vil ministeren til sammenligning oplyse den omtrentlige andel af Danmarks landareal, der i dag udgøres af byzone og veje/infrastruktur?

– vil ministeren genoverveje kommissoriet for justeringen af Natura 2000 områdernes afgrænsning med henblik på supplerende udpegninger af Natura 2”

Svar

Spørgsmålet vedrører forskellige aspekter i høringssvaret fra Danmarks Naturfredningsforening vedrørende den netop afsluttede høring af Miljøstyrelsens forslag til justering af Natura 2000-områdegrænserne, som jeg allerede har kommenteret i svaret på MOF alm. del spørgsmål 314 (folketingsåret 2017-18), og som jeg derfor skal henviser til for så vidt angår delspørgsmålene, der vedrører grundlaget for høringmaterialet.

Med hensyn til den andel af landarealet, som Danmark har udpeget som Natura 2000 områder, skal jeg henviser til min besvarelse på MOF alm. del spørgsmål 39 (folketingsåret 2017-18).

Såfremt resultatet af høringen og den igangværende proces resulterer i udtagning af ca. 28.000 ha fra Natura 2000-områderne, og områderne udvides med ca. 5000 ha værdifuld natur, der understøtter direktivmål svarende til det, som fremgår af høringforslaget, vil ca. 7,8 % af landarealet være udpeget som Natura 2000-område.

For så vidt angår delspørgsmålet om arealandele af veje, infrastruktur og byzoner kan jeg henviser til tabel over Danmarks arealdække fra Danmarks Statistik i bilag 1.

Høringforslaget og det endelige forslag til justerede Natura 2000-områdegrænser vil tage udgangspunkt i de kriterier, der er omtalt i mit svar på MOF alm. del spørgsmål 314 (folketingsåret 2017-18). Kriterierne og høringforslaget fokuserer på naturindholdet i Natura 2000-områderne og ikke lodsejeres eller andres eventuelle præferencer ift., om konkrete arealer indgår i områderne. Det vil være arealer, der ikke indeholder direktivnatur eller er væsentlige for de beskyttede arter, der vil blive foreslået taget ud af de nuværende områdeudpegninger.

Der lægges, jfr. høringforslaget, op til at udvide arealet med direktivnatur med et betydeligt areal. Derfor forventer jeg en konstruktiv dialog med Kommissionen, når det endelige danske forslag til justering af Natura 2000-områderne efter vurdering af høringssvarene kan fremsendes til EU.

./. Svarene på MOF alm. del 39 og 314 vedlægges til udvalgets orientering.

Esben Lunde Larsen

/

Hans Christian Karsten